

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

O ANIVERSARE A F.O.R.-ului

S'au împlinit 5 ani dela data memorabilă, când a luat ființă la Cluj, în mijlocul unui entuziasm neobișnuit, *Frăția ortodoxă română*.

Cadrele mărete ale actului dela 5 Martie 1933 au fost atât de impresionante, încât el a fost privit ca cel mai de seamă eveniment românesc după încheierea războiului de unitate politică. De ce oare? Fiind că se producea într'un moment de mari frământări interne datorite adversităților dintre *partidele politice*, cari în goana după putere nu mai cunoșteau nici o limită. Atmosfera satelor era din ce în ce mai otrăvită, iar la orașe dușmăniile dintre prietenii de ieri luaseră proporții catastrofale, zădărniciind orice nădejdi de împăcare în interesul superior al Statului întregit.

Opinia publică simțea nevoia unui factor neutral, care să intervină cu autoritatea lui morală în acest vălmășag războinic, și de aceea a ținut să salute cu atâta bucurie înființarea F.O.R.-ului, întâmplată sub auspiciile Bisericii naționale. Chiar de atunci presa românească cerea insistent, ca noua asociație să-și întindă activitatea asupra țării întregi, nu numai în Ardeal și Bănat, căci văzuse cu surprindere întruniți la Cluj, sub același steag al credinței, fruntași de seamă pe cari politica îi învrăjbiase iremediabil.

Dar mai era și al doilea considerent, care justifica întemeierea *Frăției*, și anume: o participare mai vie a *mirenilor* la viața religioasă, într'o vreme de perfide asalturi atee și sectare, și o susținere mai conștientă a drepturilor Bisericii ortodoxe, așa cum ele se desprind logic din tradiția ei glorioasă și misiunea ei covârșitoare în desvoltarea noului Stat național.

În fine a mai intervenit și atitudinea provocatoare a *catoicismului*, care sprijinit pe privilegiile unui Concordat stors cu viclenie neîntrecută, și-a în-

chipuit că poate porni la luptă cu toată îndrăzneala lui iezuită, împotriva Bisericii dominante a țării românești, spre a-i diminua prestigiul și a-i slăbi forța în viața Statului.

Toate aceste împrejurări au contribuit la urzirea *Frăției ortodoxe*, și însuflețirea extraordinară ce stăpânise atunci mulțimea imensă de clerici și mireni, prezidați de corul Ierarhilor, în frunte cu I. P. S. Patriarh *Miron* — a fost o probă elocventă cât de mult răspundea această asociație religioasă unei necesități unanim recunoscute.

Astfel am putut inaugura noua instituție românească sub cele mai bune auspicii, fiind că urmărind *obiective spirituale*, pacea și înfrățirea între fiii aceluiași neam, apărarea tezaurilor pe care ni le-au dat atâtea suferințe și jertfe de-alungul veacurilor — dobândeam dela început adevărate și colaborări, cari pe alte planuri de acțiune se combăteau cu adâncă înverșunare.

Am deschis, prin urmare, drumul larg al aceluia *apostolat laic*, pe care Biserica îl socotește ca un factor necesar în noua așezare morală și națională a societății românești. Angajarea mai sistematică a intelectualilor *mireni*, la intensificarea vieții religioase, trăirea personală a marilor adevăruri evanghelice, purificarea atmosferei de familie prin ozonul curat al practicelor creștine, nu însemna numai o contribuție capitală la întărirea *Bisericii ortodoxe*, ca instituție de ocrotire divină a sufletelor, ci în același timp și un mijloc eminent de a introduce în conștiința publică a țării *concepția de viață superioară* adusă oamenilor și Statelor de *Mântuitorul* lumii.

De sigur, ne-am dat seama de dificultățile ce aveam să le întâmpinăm în acțiunea noastră, însă n'am șovăit o clipă a le înfrunta cu toată energia credințelor ce ne încălziau. Ajuțați cu toată înțelegerea de către

Ierarhii și preoțimea noastră, mireni au pornit la muncă în cele 5 Eparhii ale Mitropoliei ardelenice, înscriind un capitol nou în analele vieții bisericești. Orașele și satele noastre au început să se învieze prin conferințe și concerte religioase, prin predici și meditații, spovediri și cuminecări, broșuri populare și cursuri țărănești, ridicări de troițe și acte de milostenie. Iar congresele anuale ale F.O.R.-ului, ținute până acum în toate centrele eparhiale din Ardeal și Bănat, au fost totdeauna prilejuri de solidarizare a sufletelor ortodoxe și de luptă

„Căci dacă vei mărturisii cu gura ta pe Iisus ca Domn, și cu inima ta vei crede că Dumnezeu L-a înviat din morți, te vei mântui. Pentru că cu inima se crede spre a ajunge la mântuire, căci zice Scriptura: „Tot cel ce crede în El nu va fi rușinat.“

Romani, 10, 9—11.

hotărâtă pentru drepturile ortodoxiei în cadrul Statului național, a cărui îndrumare spirituală n'o poate împărți cu nimenea.

Vitalitatea *Frăției ortodoxe* s'a afirmat mai presus de toate îndoielile și greutățile întâmpinate, îndemnând Sf. Sinod să hotărască extinderea ei în tot cuprinsul Patriarhiei române.

Astfel cel dintâi lustru de existență se încheie cu cele mai bune rezultate. Ele ne dau dreptul să privim cu satisfacție drumul străbătut, și încrezători în forțele noastre să pășim cu aceeași energie spre viitorul biruințelor ce ne așteaptă.

SOLEMNITATEA PROMULGĂRII CONSTITUȚIEI

Duminecă, 28 Februarie c., a avut loc la Palatul Regal în cadrul unor solemnități deosebit de impresionante, promulgarea noii Constituții a României. De dimineață s'a săvârșit o slujbă religioasă la sf. Patriarhie, în prezența tuturor membrilor guvernului. După aceasta la ora 12 s'a desfășurat în sala Tronului ceremonia istorică a promulgării. Erau de față *M. S. Regele Carol II-lea*, *Măria Sa Marele Voevod Mihai*, membrii guvernului, membrii comisiei plebiscitului, membrii corpului diplomatic, înalți demnitari civili, ziariști.

I. P. S. Patriarh *Miron*, președintele Consiliului prezintă raportul privitor la rezultatul plebiscitului din 24 Februarie a. c. care arată, că 4,297,581 de glasuri au votat pentru primirea noii Constituții și numai 5483 au fost împotriva ei. Conform acestui vot, Suveranul semnează Decretul de promulgare a noii Constituții, și primește jurământul de credință al membrilor guvernului.

A urmat apoi cuvântarea I. P. S. Patriarh *Miron* adresată *M. S. Regelui* în numele guvernului și al Țării. Între altele I. P. S. Sa a spus:

„*Maiestate, astăzi s'a distrus hida cu 29 de capete electorale, care*

M. S. Regele CAROL II

a învrăjbit fără nici un folos pe toți spre paguba țării întregi. Astăzi s'a rupt pătanjenisul de pe ochii cetățenilor României întregite, ca să vadă limpede de unde le vine mântuirea: dela eroica hotărâre a M. Tale și dela înțelegerea rosturilor unei țări și a adevăratelor ei interese. Astăzi s'a mai distrus: zarva, împărechierile, ura, certele, bătăile electorale și chiar omorurile; și în locul lor se vor întrona liniștea, pacea și unirea, peceluite de frățestile îmbrățisări ale poporului, ca în timpuri legendare.“

Răspunsul M. S. Regelui.

*Inalt Prea Sfinția Ta,
Domnilor Miniștri,
Domnilor,*

In aceste clipe înălțătoare, de reînnoire a României, primul Meu gând se îndreaptă cu adâncă evlavie către creatorul României întregite, scumpul și neuitatul Meu Părinte Regele Ferdinand Cel Loial și către toți acei, mici și mari, cari alături de El au pățimit și au muncit ca să așeze Țara în granițele ei firești.

Opera ce s'a întărit cu atâta entuziasm, de poporul Meu, în ziua de 24 Februarie, este isvorită din gândul curat și din adâncul conștiinței Mele și al sfințicilor Mei, că îndeplinim un comandament imperativ al zilelor de azi și o moștenire sfântă a făuritorilor României Mari: consolidarea definitivă a Neamului Românesc.

Noua Constituțiune ce am promulgat-o astăzi, în acest cadru solemn, și care a fost primită cu atâta pătrundere a nevoilor reale ale națiunii de cetățenii României, conștienți de datoria lor către generațiile viitoare, nu este decât o puternică temelie pe care sunt hotărât, cu ajutorul adevăraților iubitori de Patrie, să clădesc o Românie înviorată, bogată și întărită.

Această Constituțiune acordând drepturile firești ale individului, statornicește în același timp că aceste drepturi sunt strâns legate de datorii.

Aceste datorii, din care cea mai sfântă este de a munci fără preget pentru Patrie, trebuie îndeplinite fără șovăire de toți cetățenii, fiecare după puterile sale și în locul în care este hotărât a munci.

Sunt hotărât a pași cu toată voința pe acest drum mântuitor, întărind fără precupețire, munca și cinstea în treburile obștești.

Scopul servitorilor Statului, între care Mă socotesc ca primul, este de a veghea fără încetare la ocârmuirea bunului mers al gospodăriei publice, pentru întărirea comunității și mulțumirea fiecăruia.

Numărul așa de mare al votanților Imi întărește pe deplin convingerea, că am îndeplinit o cerință a întregului Meu popor, descătușând viața publică de interesele strâmte de partid și așezând-o pe terenul adevăratelor nevoi ale obștei românești.

Țăranii, muncitorii, factorii de producție, intelectualii, vor avea de azi înainte cuvântul ca să-și apere interesele, fiind chemați în Parlamentul Țării ca reprezentanți ai sferei lor de muncă.

Acela care muncește și produce va putea glăsui în treburile obștești, iată calea cea nouă care s'a deschis prin această Constituție.

Ca păzitor suprem al intereselor Neamului voi veghea în fiecare clipă, ca spiritul acestei noi așezări a Țării să se păstreze fără știrbire și ca munca fiecăruia să fie cât mai rodnică.

Ziua de astăzi trebuie să fie o zi de bucurie pentru toți, căci se deschid larg porțile unui viitor plin de progres și de liniște pentru România de mâine.

Nu pot în această sărbătoare să nu mulțumesc acelor cari, împinși de un sentiment puternic de patriotism și de credință către Țară și Suveran, M'au ajutat cu luminile și experiența lor la înfăptuirea ace-

stei opere de desăvârșire a consolidării naționale.

Cu sufletele înălțate și cu bucurie, Români, a sosit clipa în care, cu ajutorul tuturor adevăraților patrioți voi putea clădi o Românie puternică și fericită.

Trăiască România reînnoită!

(Urale prelungite au subliniat în dese rânduri cuvântarea regală.)

In fața Palatului Regal staționa o mulțime imensă, apoi străjeri și străjere, cari au aclamat frenetic pe Suveran, apărut în balconul Palatului, însoțit de Marele Voevod Mihai și de membrii guvernului.

In propagandă religioasă.

După cum trupul fără duh este mort, tot așa și credința fără fapte este moartă (Iacov 2, 26).

Aceste cuvinte cari trebuie să răscolească azi mai mult ca oricând sufletele creștinilor și să le facă să rodească, au avut în primul rând un adânc ecou în sufletele studenților teologi din Cluj, cari împreună cu neobositul lor profesor dl Dr. Andrei Buzdug, învingând orice obstacole au descins în ziua de 19 Februarie a. c. în orașul Dej.

Descinderea aceasta a bunilor oaspeți a avut un folos real pentru biserica noastră, fiindcă ei au venit în acest focar de minoritari ca să arate ce e ortodoxia națională și ce poate. Scopul lor a fost atins în gradul cel mai înalt, căci dl profesor Andrei Buzdug în conferința ținută de Domnia Sa cu acest prilej în sala Prefecturii, a arătat selectului public legăturile ce au fost totdeauna între Biserica ortodoxă română și Stat, dovedind cu argumente puternice că Biserica și Statul în trecutul neamului nostru una au fost și că Statul și Biserica laolaltă se bucurau și laolaltă sufereau. Corul studenților care a concertat în această seară a fost la înălțime atât prin execuție cât și prin programul select, care s'a compus din două părți, partea întâi cântece religioase și partea a doua cântece lumești.

Programul a fost ascultat de un public numeros și ales, care a răspândit oboseala oaspeților prin viul

interes cu care au urmărit atât conferința dlui profesor cât și programul coral.

Pentru noi cei din Dej această descindere a fost un rar prilej de delectare sufletească, de oțelire a inimii și de îmbărbătare ortodoxă națională. Aceasta cu atât mai mult cu cât prin conferința dlui profesor cât și prin concertul studenților, Domniile lor, au reușit să arate că, ortodoxia noastră este: cunoștință, credință, aplicare, intrupare și urmare practică.

Să dea bunul Dumnezeu ca asemenea ocazii să avem cât mai des.

Pr. D. PURDEA

Astra în Secuime. Președinții despărțămintelor din ținuturile secuizate au avut o ședință importantă la Brașov, unde sub conducerea d-lui prof. Iuliu Moldovan președintele Astrei s'a stabilit programul special de activitate pentru această regiune. S'a hotărât între altele să fie sporite școlile țărănești, organizațiile școlimărești, cursurile de limba română și răspândirea portului național.

Astra a mai elaborat programe deosebite și pentru Munții Apuseni și ținuturile dela granița de Vest. Sperăm, că urmând această metodă logică, rezultatele vor fi mult mai apreciable. Bine înțeles, dacă intelectualii noștri își vor face datoria cu toată însuflețirea.

FOILETON**Tipul sfințeniei propriu zilelor noastre.**

Problema este mult discutată în apusul cultural, nu numai de teologii bisericii apusene, ci chiar și de reprezentanți protestantismului. Dacă înțelegem acest lucru la cei dintâi, nici decum la ultimii. Cum se poate împăca convingerea, că omul se mântuiește numai prin credință, dar nu și prin fapte bune, cu concepția biblică creștină despre sfințenie, e greu de închipuit?

Din această preocupare a rezultat o serie de creațiuni de tipuri ale sfințeniei creștine. Diversitatea acestora pe noi nu ne interesează, decât cel mult din curiozitate științifică, ele nu pot fi transplantate în mediul nostru ortodox. Nici n'avem nevoie să ne luăm refugiul la o imitație streină. Avem tipurile noastre străvechi, cărora numai să le imprimăm caracterul epocii noastre.

Distingem în biserica străveche, două tipuri de sfinți: tipul mistic și tipul activist. Ambele trăiesc deodată. Se întregesc reciproc. Deosebirea se mulțumește specificului naturii individuale propriu fiecărui sfânt. Unul este o devenire a firilor

meditative, iar celălalt al firilor realiste. Prevalează numerice și câștigă o importanță deosebită un tip într-o anumită epocă după împrejurările de viață ale bisericii. Însă o întindere prea mare, a unuia, sau a celuilalt, pretinde imediat pe celălalt, ca corectiv. De remarcat chiar în singuriții indivizi, automat întâlnindu-se cele două forme de viață (misticul este și activist într-o măsură mai redusă și invers), din când în când trebuie să se egaleze. Altcum prezintă pericolul că misticismul să degenereze într-o ură potrivnică lumii, ceea ce ar fi în paguba împărăției lui Dumnezeu, iar activismul într'un stil de viață pur lumesc. Deci diferențele temporale se egalează prin sine cu necesitate într'un răstimp mai îndelungat și în întreagă biserica.

Atât tipul mistic, cât și activist intrunesc toate condițiile dogmatice ale sfințeniei, deosebirea persistă numai în ceea ce privește comportarea față de mediul ambiant. Folosind felul de a se exprima al apostolului Pavel în epistola către Corinteni, am putea spune: primul clădește pentru sine retrăgându-se din lume, iar ultimul pentru biserica lui Hristos luptând în lume. Primul este sfântul ascet, al doilea sfântul erou. În ambii sălășluiește harul dumnezeiesc sfințitor, ambii prin credință întonează în suflet stăpânirea lui Dumnezeu, ambii

prin fapte exteriorizează acest conținut superior al vieții lor. Până ce primul având a înfrunța mai puțin ispita externă, se dedică cu totul meditației trăind mai mult o viață internă, de perfectă subordonare a corpului cu instinctele lui, influențând pe semenii prin cucernicia și pacea divină, care transpiră din fiecare cuvânt și fiecare acțiune a lui, al doilea învingând răul din sine, pornește la luptă împotriva lui în afară. Este pilda vie de rezistență în fața oricărei ispite, este eroul, care-și pune în cumpănă viața pentru triumful binelui.

Iată, câteva considerații asupra celor două tipuri spicuite din scrierea teologului Rademacher: Misticul este un sihastru, care departe de impulsurile lumești, se îngrijește de cultivarea sufletului lui modelat după chipul lui Dumnezeu. Deși despărțit de lume, totuși prietenul ei. Din sălbătăcia în care s'a retras, face un loc de pelerinaj, pentru cei râvnitori după adevăr, după pilda unei vieți curate și sfinte, după mântuire. Prin rugăciunile și jertfele sale, face rodnică lupta și acțiunea celor ce stau în lume împotriva păcatului și a diavolului.

E greșit a crede că misticul trebuie să-și disprețuiască, să-și mortifice natura sa, adică ceea ce înfățișează omenitatea sa. Harul nu siluește natura cu atât mai puțin în acțiunile ei mai înalte. Din potrivă își păstrează temperamentul și aptitudinile

INFORMAȚIUNI

Hotărârile Sf. Sinod. În ședința ținută la 22 Februarie c., s'au luat următoarele hotărâri:

Sf. Sinod a dispus că în ziua de 13 Martie 1938 (Duminică ortodoxiei) în toate bisericile din țară, după oficierea cu mare solemnitate a sf. Liturghii, preoții vor citi credincioșilor pastorală I. P. S. S. Patriarh de îndemn la liniște, pace, bună frățietate și respect față de legi și autoritate.

Apoi se va oficia un serviciu religios întocmit de Sf. Sinod, în scopul deslegării credincioșilor de jurămintele făcute, în afară de cele rânduite de legile țării.

Sf. Sinod a luat cunoștință de hotărârea guvernului, prin care se interzice participarea funcționarilor la viața politică și a hotărât ca preoții și cântăreții să-și dea demisiile din toate partidele la care au aparținut.

Pentru complectarea postului de arhieru vicar la Arhiepiscopia Chișinăului, Sf. Sinod a hotărât să fie numit arhimandritul Efrem Enăcescu, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Bucureștilor.

Hirotonie de Arhieru. În ziua de 1 Martie a. c. s'a săvârșit în biserică sf. Patriarhii din București hirotonia de Arhieru a I. P. Cuvioșiei Sale pâr. arhimandrit Efrem Enăcescu, noul vicar al Mitropoliei Basarabiei. Prea Sfinția Sa va conduce afacerile acestei Mitropolii până la rezolvirea situației I. P. S. Mitropolit Gurie.

Noua Constituție. În Monitorul Oficial din ziua de 1 Martie a. c., s'a publicat textul autentic al Constituției noi, așa cum ea a fost promulgată după solemnitățile ce-au avut loc Duminică trecută la Palatul Regal. Dela data acestei publicări ea a devenit obligatorie pentru toți cetățenii Țării.

Jurământul pe noua Constituție. Guvernul a publicat un Decret în virtutea cărui toți funcționarii publici de Stat, județeni, comunali și bisericești, sunt obligați ca în termen de 7 zile libere dela data publicării Constituției noi, să presteze jurământul oficial. El va fi depus în fața șefului ierarhic sau a completului prevăzut de Statutul funcționarilor publici. Funcționarii cari nu-l vor depune în termenul legal, vor fi socotiți demisionați de drept din funcțiunile ce ocupă.

Armata nu-i obligată la reînnoirea jurământului.

Sala Episcop Nicolae Ivan. În noul Muzeu al eparhiei Clujului, s'a aranjat și o sală în amintirea Episcopului Nicolae Ivan. Sala e dominată de un portret reușit al neuitatului ctitor. În dreapta și în stânga portretului sunt diverse diplome și decorații (dintre cari menționăm — diploma de cetățean de onoare al Clujului, diploma de membru onorific al Academiei Române, etc.) În mijlocul sălii e masa de lucru a răposatului episcop, având pe ea: peana, călimara, o troiță în miniatură, Biblia, etc. Pe un birou, se păstrează geanta, pălăria, paharul, un album, câteva fotografii, actul fundațional al bisericii din Alba-Iulia, condoleanțele la înmormântarea Ep. Nicolae Ivan, etc. Deasupra acestui birou, e actul fundațional al catedralei din Cluj și un tablou care reprezintă diverse scene în legătură cu sfințirea troiței lui Baba Novac, înălțată de un comitet, format din: Episcopul Nicolae Ivan și d. Sion și I. Crăciun. Pereții mai oferă câteva fotografii în legătură cu viața ctitorului.

Suspendarea unui profesor. Se anunță că d. Augustin Popa, profesor la Academia teologică și director al „Unirii” din Blaj, arestat pentru agitații politice și eliberat în urmă,

a fost suspendat din învățământ de către Ministerul educației naționale.

Preot asasinat în biserică. În localitatea Sugov din Polonia preotul parohiei a fost asasinat de un comunist în timpul slujbei religioase. Duhovnicul, după oficierea slujbei, se îndrepta spre amvon pentru a ține predica obișnuită. În acel moment un om din mulțime i-a ieșit înainte și a tras două focuri de revolver asupra sa. Gloanțele l'au nimerit în tâmplă. Mulțimea a încercat să dezarmeze pe asasin, însă acesta s'a folosit de armă, trăgând încă trei focuri, rănind grav alți doi credincioși.

Asasinul s'a urcat apoi în amvon strigând „Trăiască comunismul”. Cu mare greutate, poliția a reușit să imobilizeze pe asasin, scăpându-l de furia mulțimii.

Ancheta a stabilit că asasinul era un agent comunist, venit de curând din Rusia.

Burse pentru elevi. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român Astra” Sibiu, publică concurs pentru 10 burse à lui 1000 din fundațiunea „I. Petran”, cari burse se vor distribui elevilor români dela școlile de meserii (lice industriale).

Cererile însoțite de certificatul școlar, cu ultimele note obținute în cursul anului școlar 1937-38 și certificatul despre situația părinților, vor fi înaintate comitetului central al „Asociațiunii”, Sibiu, str. Șaguna Nr. 6 cel mai târziu până la 26 Martie a. c.

Revenirea sectarilor la vechea credință. Duminică, 19 Februarie a. c., credincioșii parohiei Vâlcele, jud. Turda au asistat cu evlavie la botezul tinărului Sălăgean Viorel în vârstă de 24 ani, sectar până la această dată, revenit acum la credința cea adevărată, după ce s'a convins singur că apucase pe o cale greșită. Taina Sf. Botez s'a săvârșit după Liturghie de către preotul local Si-

mion Todoran, cu toată cinstea cuvenită unui astfel de eveniment, fiind de față un număr considerabil de credincioși, care au ascultat cu vie satisfacție rugăciunile frumoase ale Botezului. Cu această ocazie preotul a ținut o înălțătoare cuvântare, arătând semnificația acestui lucru.

De remarcat e că tot în această parohie, un caz similar s'a întâmplat acum câteva luni, când un copil de 12 ani a pășit cu toată convingerea pe calea dreptmăritoarei noastre Biserici. Aceste fapte nu pot decât să ne îmbucure și să ne facă să nădăjduim în înlăturarea pericolului sectar.

Interdicția vrăjitoriei. Printr'un jurnal al Consiliului de miniștri s'a hotărât interzicerea vrăjitoriei, chiromanției, prezicerii și ghicitului în locurile publice. Măsura este binevenită, și dacă executarea ei va fi urmărită de aproape publicul va scăpa de aceste practici condamnabile, cari storc banii și-i aduc atâtea decepții. Cum vrăjitoria este combătută de Biserica noastră ca o rămășiță păgână, clerul va trebui să dea tot concursul lui moral pentru respectarea interdicției ordonate de guvern.

Pentru muzeul eparhial. am primit dela parohia Chinciiș un octoih, o cazanie, un penticostar, un Triod, un Apostol dela 1774 și un Stratnic dela 1753.

Elevii și cinematograful. Ministerul educației naționale a dat dispoziții, ca elevii și elevele școlilor secundare din Capitală sub vârsta de 16 ani să nu poată cerceta cinematograful decât în Dumineci și sărbători. Măsura nu e rea, și deci sperăm că ea va fi generalizată.

— **Librăria Eparhială** din Cluj (Piața Cuza Vodă Nr. 6), fiind aprovizionată cu odoare bisericești (cruci, candelă, odăjdii, prapori etc.) precum și cu toate cele necesare serviciului divin — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, csri se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai moderate prețuri.

proprii.

Căutând numai, ca ceea ce nu-i nobil, e nedemn, nenatural, ce stă în drum împiedecând acțiunile harului, să scoată din natura sa.

Activistul este cea mai fericită intruchipare a convingerii și vieții creștine în omul înobilat, și ridicat deasupra contingentelor acestei lumi. Un călugăr ideal trăind în mijlocul lumii. Vieța lui în cer și pe pământ totodată. Vede cerul deschis și îngerii lui Dumnezeu coborând între oameni. În lucrurile lumii și ale oamenilor vede pe Dumnezeu și dela Dumnezeu vine lumina, ce se revărsa asupra lumii și oamenilor. Este împlinirea adevăratei noastre naturi și conlucrător la opera lui Dumnezeu în lume; clarvăzătorul pentru descoperirile lui Dumnezeu în toate lucrurile inconjurătoare, ascultător în cel mai înalt grad al voinții lui.

Se simte un mădular al naturii inconjurătoare, aceasta nu-i este ceva nedumnezeiesc, sau potrivnic lui Dumnezeu, ci opera Lui. Istoria popoarelor a neamului omenesc, nu-i apare ca un drum al greșelilor și păcatelor, ci degetul providenței divine. Vede și stimează în corpul său, nu atât un sălaș al păcatului strămoșesc, care-l întinează, o temniță ce face sufletul să sufere, cât mai mult un camarad dat lui de Dumnezeu, destinat transfigurării. În loc să fuga de oameni se simte legat de ei, ca de

niște concetățeni ai împărăției lui Dumnezeu. În loc de a lăsa lumea stăpânirii diavolului, crede tare în posibilitatea și necesitatea îndumnezeirii ei. Numai pentru aceasta a fost creiată de Dumnezeu. Folosește cu mulțumită darurile naturii, creiază și gustă din operele spiritului, fără a uita nici o clipă că nu poate rămânea la aceste lucruri, fără a deveni necredincios lui Dumnezeu. Se consideră, numai administratorul, corectorul, dar nici decum proprietarul lucrurilor din lume (v. Rademacher, „Religion u. Leben” Freiburg im Preisgau 1926).

Așa au fost sfinții bisericii noastre strămoșești, sfinții creștinismului primar, încadrându-se după predispozițiile lor naturale, într'unul din cele două stiluri de vieță. În epocile de luptă pentru triumful creștinismului în lume, fie împotriva păgânismului persecutător, fie împotriva ereticilor abundă numărul sfinților activiști; în epocile de liniște, de dezvoltare neconturbată a bisericii, sunt mulți mistici.

De aceeași factură trebuie să fie și sfinții zilelor noastre, în aceleași forme tipice urmează să se toarne vieța celor ce râvnesc după această distincție. E întrebarea, care dintre cele două tipuri trebuie să domineze?

Epoca noastră pretinde tipul activist. Este o epocă de luptă. Păgânismul antic a reinviat în pă-

gânismul modern, crezia primelor veacuri, în sectarismul și raționalismul zilelor noastre. Mai mult, creștinismul primar atât de adânc și intens în suflă, azi cere o înviore.

Aceasta este în general situația în lumea creștină.

Vorbind de poporul nostru putem face următoarele constatări: În trecut, deși ca structură sufletească inclinam mai mult spre realism, sub influința spiritului meditativ al popoarelor orientale cu cari am ținut un contact viu, preocupător am creat tipul mistic. Sfinții noștri naționali, au populat mai mult mănăstirile și schiturile, de aceea poporul și azi caută sfinți numai în afară de lume. Sfinți cari să joace un rol în viața socială a neamului, au fost puțini, sau cel puțin istoria nu ne vorbește despre ei. Situația azi este schimbată. Influența vine din apusul realist. Din conlucrarea factorului intern, inclinarea noastră sufletească și factorii externi, necesitățile vieții religioase și influința spirituală apuseană, rezultă cu necesitate o preponderență a tipului activist.

Așadar sfântul ortodox român contimporan va fi mai mult un sfânt activist, un ideal de vieță creștină, care trăiește și activează în mijlocul nostru, arătând tuturor drumul pe urmele lui Hristos.

Prof. L. G. MUNTEANU

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 1516/1938.

Comunicat.

Atragem atenția Cucernicilor Preoți asupra faptului că Luni 7 Martie a. c., începe Marele Post al Sfințelor Paști, în timpul căruia în toate bisericile se vor face următoarele slujbe dumnezeiești;

Miercuri și Vineri dimineața: Liturghia darurilor înainte sfințite; iar seara:

Miercuri: Paraclisul Maicii Domnului.

Vineri: Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos.

Duminecă, 6 Martie a. c., se vor scoate și pregăti cele dintâi agnețe trebuitoare la Sfințele Liturghii din săptămâna următoare.

Cluj, la 1 Martie 1938.

† NICOLAE,
Episcop.

Nr. 8587/1937.

Comunicat oficial.

Aducem la cunoștința tuturor preoților noștri regulamentul de mai jos cu obligația ca fiecare preot să alcătuiască comitetele parohiale prevăzute de Statutul legii de organizare și să pună în aplicare acest regulament.

REGULAMENT

pentru bibliotecile parohiale.

1. În fiecare parohie se constituie pe lângă Consiliul parohial un comitet parohial special pentru problemele culturale, sociale și religioase prevăzute în art. 62 lit. a) — i) din Statutul Legii de organizare bisericăscă.

2. Numărul membrilor acestui comitet nu este limitat. Femeile majore și cu bună reputație în parohie pot fi alese în aceste comitete (art. 54).

3. Președintele comitetului este preotul sau o persoană de încredere delegată de preot (art. 54).

4. Comitetul se alege la începutul fiecărui period electoral pe timp de șase ani de către adunarea parohială, putându-se complecta în fiecare conform necesităților locale.

5. Între atribuțiile comitetului este și înființarea și susținerea bibliotecilor parohiale (art. 52. lit. f).

6. Comitetul va fixa în fiecare an necesitățile reclamate de bibliotecă cerând Consiliului parohial și adunării parohiale să ia la bugetul anual o sumă corespunzătoare acestor necesități.

7. Biblioteca parohială va cuprinde cărți de conținut religios-moral, de cultură generală, patriotică, economică, socială și de literatură populară. Cărțile de propagandă politică sau cu conținut imoral sunt cu totul oprite de a face parte din bibliotecă.

8. Din bibliotecă nu va lipsi Testamentul Nou, Istoria bisericii ortodoxe, Canoanele, Legile și Regulamentele bisericii ortodoxe.

9. Biblioteca se va păstra într'un dulap special în cancelaria parohială. Cărțile mai voluminoase și mai căutate vor fi compactate.

10. Fiecare carte va fi provăzută cu o etichetă purtând numărul de ordine. Așezate în dulap după mărime cărțile toate vor fi provăzute cu sigilul parohial.

11. Biblioteca va avea un inventar legat în care se va introduce în ordine cronologică fiecare carte cu titlul, numele autorului, numărul volumelor, prețul de cumpărare sau numele donatorului.

12. Separat de acesta se va purta un registru alfabetic după numele autorului cu indicarea titlului cărții și a numărului sub care este în bibliotecă.

13. Preotul sau delegatul său, încredințat cu îngrijirea bibliotecii va alcătui un dosar pentru păstrarea reverselor și evidența cărților împrumutate.

14. Când un cititor împrumută o carte din bibliotecă va semna un revers în care se va preciza titlul, autorul, numărul cărții și data împrumutării. Reversul va fi înregistrat în evidența împrumuturilor și se va păstra până la înapoierea cărții, când va fi restituit titularului.

15. Orice carte se dă împrumut gratuit pe timp de două săptămâni. Cel ce deține cartea peste acest timp va plăti 2 Lei pe săptămână în favorul bibliotecii. Nici o carte nu poate sta la un cititor mai mult de o lună.

16. Cărțile unei bibliotecii nu pot fi împrumutate credincioșilor din alte parohii, ci numai enoriașilor din parohia respectivă.

17. Cărțile pierdute vor fi plătite de cel ce le-a pierdut cu prețul indicat în inventar. Cărțile deteriorate se vor compacta pe spesele celui vinovat.

Cititorii cari se vor dovedi rău intenționați față de bibliotecă păgubindu-o, vor fi excluși dela beneficiul împrumutului.

19. Pentru împrumutul cărților sau restituirea celor împrumutate se va fixa o zi și oră anumită, când credincioșii au posibilitatea pentru aceasta.

De ex. Sâmbăta sau Dumineca după vecernie.

20. Pentru dezvoltarea gustului de citit preotul va face din când în când citiri din cărțile mai bune adunând în acest scop la vreme potrivită într'un local corespunzător tineretul și credincioșii.

21. Orice danie pe seama bibliotecii se va publica de preot în biserică, exprimând mulțumită donatorului.

22. Biblioteca este și rămâne proprietatea parohiei. Răspunderea pentru buna chivernisire a bibliotecii cade în sarcina preotului.

23. La sfârșitul anului fiecare preot va face raport despre situația bibliotecii, numărul cărților, donațiilor și a cititorilor din cursul anului.

24. Acest Regulament intră în vigoare dela data publicării lui în „Renașterea.”

Votat de Consiliul eparhial în ședința sa din 19 Februarie a. c.

Consiliul eparhial.

Nr. 245/137 Prot. (10) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. român din Răzoare (Mașca) protopopiatul Lăpuș, jud. Someș, dă în întreprindere pe cale de licitație publică zidirea bisericii ort. române a sf. Arhangheli din Răzoare, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial din Cluj sub Nr. 4706/1936 și planul sub Nr. 3404/1935 și invită pe cei interesați ca până la 25 Martie a. c. să-și înainteze Consiliului parohial din Răzoare ofertele în scris sigilate și închise.

Licitația se va ținea în acea zi

adică 25 Martie 1938, la ora 3 p. m., în edificiul școlii primare de Stat din Răzoare, parohia dă în natură antreprenorului cărămida pe șantier, 16 stânjani de piatră scoasă la carieră și nisipul din alvia râului să și-l scoată.

Concurenții vor depune deodată cu ofertele, garanție în numerar sau hârtii de valoare garantate de Stat 10% dela prețul devizului ce este de 420.790 Lei.

Planul, devizul și condițiunile speciale de executare se pot vedea zilnic la oficiul parohial din Răzoare.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericii aceluia dintre ofertanți care va prezenta mai multă garanție și soliditate fără considerare la prețul oferit.

Epitropia nu suportă nici un fel de cheltuieli pentru deplasare la licitație.

Răzoare, la 23 Februarie 1938.
Teodor Herman, Ion Vele, m. p.
paroh. epitrop.

Văzut:

ss. Ștefan Gheție, protopop.

Oficiul prot. ort. rom. al tractului Huedin.
Nr. 7/1938. (11) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia Bălcești, protopopiatul Huedin, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea” din Cluj.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform coalei B.
2. Casă parohială în stare foarte bună cu toate dependențele.
3. Porțiune canonică 15 jugăre (fânaș, pășune, pădăre).
4. Dela fiecare familie o măsură de hucate (grâu, cucuraz, orz, ovăz, cartofi) dela circa 350 familii.
5. Stolele obicinuite.

Concurenții sunt invitați a-și înainta cererile făcute conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc ort. român din Huedin, împreună cu act de admitere din partea P. S. S. Episcopului nostru, iar cu învoirea prealabilă a protopresbiterului se poate prezenta în parohie pentru a cânta, predica respective a servi sf. Liturghie și a face cunoștință cu credincioșii.

Huedin, la 8 Ianuarie 1938.

Oficiul parohial ort. român în înțelegere cu Consiliul parohial.

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 272/1938 Prot. (9) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II. Săcalul-de-Pădure, din protopopiatul Reghin, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Ventele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiune parohială 32 jugăre.
3. Casă parohială cu supraedificate și grădină.
4. Stola obișnuită.

Candidații își vor înainta cererea

cu documentele necesare oficiului nostru protopopesc în termenul fixat și cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți poporului. Candidații vor prezenta și actul de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru, fără de care act nu vor fi admiși la candidare.

Reghin, la 14 Februarie 1938.

In înțelegere cu Consiliul parohial.

T. Maloș, protopop.

Nr. 56/1938 Prorop. (5) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de cl. III, Murghești, cu filia M.-Niraj precum și alte 11 filii, din protopopiatul Tg.-Murăș, devenită vacantă prin abdicarea administratorului parohial preotul Gavril Covrig, pe baza ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 105 din 11 Ianuarie a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea de salar dela Stat, conf. coalei B.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială de 32 jugăre.
4. Stolele obicinuite.

Parohia se află lângă C. F. linia îngustă Tg.-Murăș—Praid în apropiere de un km.

Candidații își vor înainta cererile cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în termen regulamentar și cu prealabila încunoștințare se vor putea prezenta în parohie, pentru a cânta, respective a servi precum și a face cunoștință cu credincioșii.

Of. protopopesc ort. român al Tg.-Murăș, în înțelegere cu Consiliul parohial din Murghești.

Tg.-Murăș, la 18 Ianuarie 1938.

Ștefan Rusu, protopop.

Nr. 41/1938. (6) 3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh din parohia Călărăși clasa II., din protopopiatul Turda, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform calificăției.
2. Locuință pentru preot în fostă școală confesională.
3. Sesiune parohială 24 jugăre: pământ arător și drept în pășunat pentru două vite.
4. Stolele obicinuite în parohie.

Impozitul către Stat, județ și comună va fi suportat de paroh.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc din Turda în termenul fixat, iar candidații vor prezenta și actul de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru fără de care nu pot fi luați în candidare — și cu prealabila încunoștințare a oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

In înțelegere cu Consiliul parohial ort. român din Călărăși.

Turda, la 1 Februarie 1938.

Iovian Murășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.